ROK XI

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

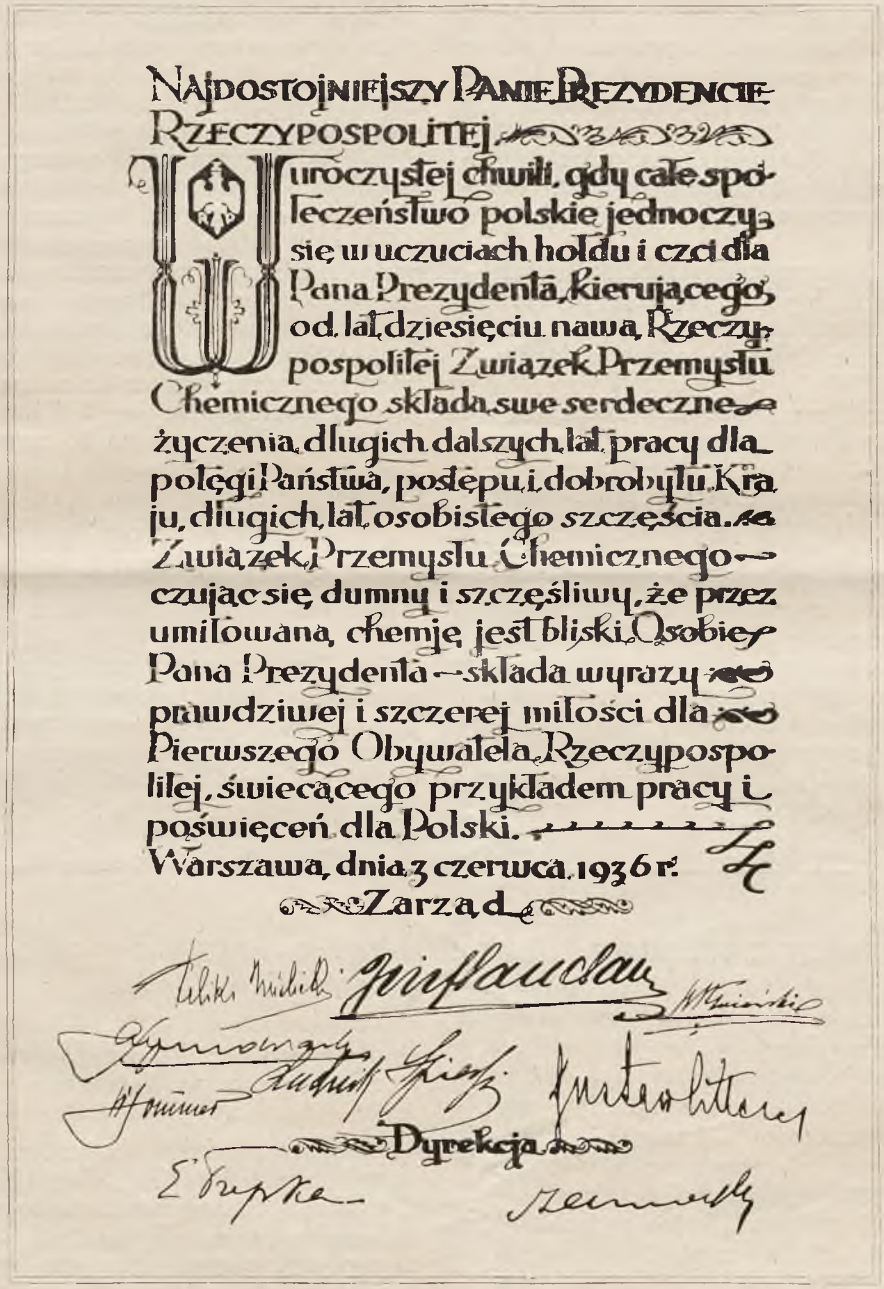
N° 12

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 CZERWCA 1936 ROKU

Przedstawiciele Związku Przemysłu Chemicznego RP. w osobach Prezesa Związku Inż. Feliksa Wiślickiego oraz członków Prezydjum i Dyrekcji: Dr. J. Landaua, inż. J. Podraszki, inż. W. Sommera, inż. E. Trepki i inż. T. Zamoyskiego udali się w dniu 3 czerwca na Zamek celem złożenia życzeń Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej prof. dr. Ignacemu Mościckiemu z racji dziesiątej rocznicy objęcia stanowiska Głowy Państwa.

Delegacja Związku doręczyła dostojnemu Jubilatowi artystycznie wykonany adres, którego tekst obok reprodukujemy. Ponadto Prezes Związku w kilku serdecznych słowach dał wyraz uczuciom zrzeszonych przedsiębiorców chemicznych, dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, który przez swą wiedzę i pracę nie przestał, mimo objęcia najwyższego stanowiska w Państwie — interesować się wytwórczością chemiczną. Pan Prezydent zechciał łaskawie przyjąć życzenia i adres.

NAJDOSTOJNIEJSZY PANIE PREZYDENCIE
RZECZYPOSPOLITEJ.
W uroczystej chwili, gdy całe społeczeństwo polskie jednoczy się w uczuciach hołdu i czci dla Pana Prezydenta, kierującego od lat dziesięciu nawą Rzeczypospolitej Związek Przemysłu Chemicznego składa swe serdeczne życzenia długich dalszych lat pracy dla potęgi Państwa, postępu i dobrobytu Kraju, długich lat osobistego szczęścia.
Związek Przemysłu Chemicznego czując się dumny i szczęśliwy, że przez umiłowaną chemję jest bliski Osobie Pana Prezydenta — składa wyrazy prawdziwej i szczerej miłości dla Pierwszego Obywatela Rzeczypospolitej, świecącego przykładem pracy i poświęceń dla Polski.
Warszawa, dnia 3 czerwca 1936 r.

Zarząd

Dyrekcja

WYKONANIE ZALECEŃ NARADY GOSPODARCZEJ

Celem wykonania zaleceń Narady Gospodarczej, dotyczących uprzemysłowienia kraju odbył się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu szereg konferencyj z przedstawicielami poszczególnych gałęzi życia gospodarczego, pod przewodnictwem Dyrektora Departamentu Przemysłowego p. Marjana Kandla. Konferencje te były poprzedzone przygotowaniami czynionemi na terenie poszczególnych związków branżowych oraz Izb Przemysłowo-Handlowych.

W dniu 5 czerwca odbyły się konferencje poświęcone wytwórczości chemicznej. W obecności przedstawicieli Związku zapraszani kolejno przedstawiciele poszczególnych gałęzi wytwórczości chemicznej wyłuszczali swe postulaty dotyczące warunków dalszego rozwoju reprezentowanej produkcji. Następnie w wyniku dyskusji przyjmowane były konkretne projekty dotyczące dalszego opracowania poszczególnych zagadnień.

Nie podając streszczenia przebiegu narad — ograniczymy się do wyliczenia gałęzi przemysłu chemicznego, które uczestniczyły w naradzie oraz do omówienia dalszych prac związanych z naradą.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele następujących gałęzi naszego przemysłu: przemysł tłuszczowy, gumowy, perfumeryjno-kosmetyczny, chemiczno-farmaceutyczny, barwnikarski, kostno-klejowy, przemysł sztucznych włókien, przemysł materjałów wybuchowych oraz przemysł farb i lakierów.

Dalej wyliczone zagadnienia wymagają szczegółowego opracowania; Prezydjum Związku zastanowiwszy się nad sposobami tego opracowania, postanowiło bądź powołać osobne komisje, bądź też zgromadzić materjały w drodze normalnego kontaktu z przedsiębiorstwami.

1) Sprawa podjęcia produkcji kauczuku syntetycznego. Powołana zostanie w łonie Związku komisja do zbadania sprawy opłacalności produkcji kauczuku syntetycznego i nakładów które byłyby związane z jej podjęciem, po zapoznaniu się z wynikami prób technicznych dokonywanych już od szeregu lat przez niektóre instytucje. Z komisją współdziałać będą przedstawiciele Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

2) Sprawa produkcji regeratu gumowego i sprawa reglamentacji wywozu odpadków gumowych; po zapoznaniu się z obecnym stanem produkcji regeneratu, zajęte zostanie przez Związek stanowisko w sprawie ewentualnego utrudnienia wywozu odpadków gumowych.

3) Sprawa farb do malowania okrętów. Związek podjął się zbadania sprawy dostosowania ceny farb służących do malowania okrętów, do poziomu cen w innych krajach, co umożliwiłoby podjęcie na szerszą skalę malowania okrętów własnych i obcych w portach polskich oraz zaopatrywanie się w farbę w tych portach. Obecnie, zwłaszcza wskutek zbyt wysokich cen pokostu lnianego, malowanie nawet polskich statków dokonywane jest zagranicą.

4) Sprawa porozumienia z przemysłem metalowo-maszynowym co do zaspakajania w kraju potrzeb inwestycyjnych i ruchowych przedsiębiorstw chemicznych. W sprawie tej postanowiono powołanie wspólnej komisji obu przemysłów.

5) Sprawa inwestycyj w przemyśle chemicznym. Postanowiono zgromadzić materjały dotyczące potrzeb i projektów inwestycyjnych w naszym przemyśle do końca roku 1936 i w r. 1937.

6) Sprawa organizacji produkcji w drodze koncesjonowania wytwórczości przemysłowej Co do tego podstawowego zagadnienia polityki przemysłowej zajęte zostanie stanowisko po wszechstronnem rozważeniu go przez władze Związku.

INFORMACJE EKSPORTOWE

W dniu 10 maja wymówiony został przez Polskę traktat handlowy polsko-francuski, którego postanowienia wygasają zatem z dniem 10 lipca. W dniu 11 czerwca rozpoczęte zostały rokowania handlowe z *Francją*. Związek, na podstawie uprzednio rozpisanej ankiety przygotował postulaty eksportowe przemysłu chemicznego do tych rokowań, które podane zostały do wiadomości Ministerstwa i Rady Traktatowej.

Rokowania z *Austrją*, rozpoczęte w maju r. b. w Warszawie, po krótkiej przerwie wznowione zostaną w Wiedniu. Materjały ofenzywne i defenzywne przemysłu chemicznego podane zostały do wiadomości Ministerstwa i Rady Traktatowej.

Rokowania z *Rumunją*, wznowione zostaną w czerwcu r. b. w Warszawie.

Eksport produktów chemicznych z Polski w okresie styczeń — kwiecień 1936 uległ, w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego, zmniejszeniu o blisko 15%. Na zmniejszenie to wpłynął głównie spadek wywozu benzolu oczyszczonego, soli potasowych i superfosfatów. Niektóre drobniejsze pozycje wywozu chemicznego wykazują wzrost.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu zwraca naszą uwagę na szczególny pożytek wydawnictwa „Rocznik służby zagranicznej Rzeczypo-

spolitej Polskiej", które ułatwia polskim urzędom zagranicznym działalność handlową i propagandową. Byłoby do życzenia, aby polskie przedsiębiorstwa chemiczne, zwłaszcza eksportujące, nawiązały bezpośredni kontakt z tem wydawnictwem.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dzienniku Ustaw Nr. 44 z dnia 8 czerwca r. b. pod pozycją 325, ogłoszony został tekst III-go Protokółu dodatkowego do Polsko-Węgierskiej Konwencji Handlowej. Protokół zawiera m. innemi postanowienie o zniżce cła węgierskiego na kajaki gumowe składane.

W numerze 122 „Monitora" z dnia 26 maja, ogłoszone zostały obwieszczenia Ministra Przemypsłu i Handlu, dotyczące taryfy opłat portowych i opłat za korzystanie z magazynów portowych.

W numerze 14 „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu' ogłoszone zostały następujące okólniki w sprawach taryfikacyjnych:
okólnik T 86 (poz. 461) w sprawie wyjaśnień do następujących pozycyj taryfy celnej przywozowej:
poz. 380 (ephedirn, racedrin, theocin)
poz. 384 (kaktus w spirytusie)
poz. 403 (trypaflavin)
poz. 426 (tamol NN0)
okólnik T 87 (poz. 462)
poz. 356 (przędza azbestowa)
okólnik T 88 (poz. 463)
poz. 423 (inretol)
poz. 431 (wyciąg sosnowy).

W „Monitorze Polskim" Nr. 94 z dn. 22 kwietnia r. b. ogłoszony został okólnik taryfikacyjny w sprawie taryfikacji ługu sulfitowego w stanie stałym (poz. 428 p. 1) i dwutlenku krzemu (poz. 490 p. 1).

W „Monitorze Polskim" Nr. 109 z dn. 9 maja 1936 ogłoszone zostało zarządzenie Ministra Skarbu, precyzujące warunki zwrotu różnicy należności celnej, powstałej wskutek dodatkowego zastosowania cła zniżonego lub zwolnienia od cła.

W Dz. Urzęd. Min. Skarbu Nr. 10 z dn. 21 kwietnia 1936 ogłoszony został szereg wyjaśnień taryfikacyjnych, dotyczący clenia towarów wg. poz. 208, 203, 378, 488 taryfy celnej.

KRONIKA

W dniu 2 czerwca p. Minister Przemysłu i Handlu Antoni Roman przyjął Prezydjum Związku, które przedstawiło aktualne zagadnienia naszego przemysłu.

P. Minister zainteresował się temi zagadnieniami i wyraził życzenie utrzymania stałego kontaktu z przemysłem chemicznym.

Na dzień 20 czerwca zwołane zostało w trybie przewidzianym statutem Nadzwyczajne Walne Zgromadzanie Związku celem dokonania wyboru Radcy Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie na miejsce p. inż. Toeplitza, który wskutek przeniesienia do Warszawy zrzekł się mandatu.

W dniu 4 czerwca odbyło się miesięczne posiedzenie Zarządu Związku. Omówione zostały sprawy traktatowe i sprawy obrotu towarowego i pieniężnego z zagranicą oraz sprawy bezpieczeństwa pracy. Ponadto złożone zostało sprawozdanie z audjencji u Pana Prezydenta Rzplitej, audjencji u p. Ministra Przemysłu i Handlu oraz z bieżącej działalności Związku.

W dniach 25 — 28 czerwca odbędzie się we Lwowie XVIII Zjazd Gazowników i Wodociągowców Polskich. Zjazd połączony będzie z wystawą „Gaz i woda". Adres Komitetu Organizacyjnego brzmi — Lwów, Gazownia Miejska.

Dnia 28 maja r. b. odbyło się urządzone staraniem Sekcji Przemysłowej Polskiego Towarzystwa Chemicznego zebranie odczytowe, na którem p. Prof. Tadeusz Kuczyński ze Lwowa wygłosił referat o przemyśle chemicznym w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Po referacie wywiązała się obszerna i interesująca dyskusja.

Dnia 29 maja r. b. na piątkowem zebraniu odczytowem Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie wygłoszony został przez p. Inż. Tadeusza Zamoyskiego referat o obecnej sytuacji przemysłu chemicznego w Polsce. Po referacie odbyła się dyskusja.

Dnia 30 maja r. b. odbyło się w Politechnice Lwowskiej zebranie odczytowe Okręgu Lwowskiego Związku Inżynierów Chemików. Na zebraniu tem p. Inż. Tadeusz Zamoyski wygłosił odczyt p. t.: „Dynamika rozwoju polskiego przemysłu chemicznego"; referat wywołał ożywioną dyskusję.

ECHA

* Wraz z delegacją urzędową do rokowań handlowych z Francją udał się do Paryża p. inż. Tadeusz Zamoyski jako przestawiciel Rady Traktatowej Samorządów i Organizacyj Gospodarczych do tych rokowań. Do składu przedstawicielstwa Rady należą prócz p. Zamoyskiego — p. inż. Cybulski Dyrektor Polskiej Konwencji Węglowej, Dr. W. Rasiński, Dyrektor Biura Traktatowego oraz p. min. Gościcki z ramienia Związku Izb i Organizacyj Rolniczych.

ORJENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.
Aceton	340.—
Alkohol metylowy techniczny 98%	160.—
Alkohol metylowy czysty 99/100	225.—
* Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1.53
* Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1.25
Azotan amonu	100.—
Azotyn sodowy	110.—
Benzol chem. czysty (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	80.—
Benzol handlowy 90%, (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	75.—
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13.50
* Boraks	75—85.—
Chloran potasu	175.—
Chlor ciekły	115.—
Chlorek cynku 50° Bé	30.—
Chlorek cynku w proszku biały	95.—
* Chlorek wapna bielący	30.60
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	18—20.—
Chlorobenzol	160.—
Chloroform czysty „purissimum"	720.—
„ „pro narcosi"	1.800.—
Dwuwęglan sodowy	38.—
Eter siarkowy	385—425.—
Fenol czysty	195.—
Formalina 40%	170.—
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	240.—
* „ techniczna 85/88%	180.—
Karbid	49.—
Karbolineum	20.50
Krezol czysty	75.—
Klej kostny	180.—
Klej skórny	250.—
Kwas azotowy tech. 36°Bé za 100% HNO_3	85.—
Kwas cytrynowy zwykły	460.—
Kwas mrówkowy 80%	210.—
Kwas winowy zwykły	520.—
Kwas siarkowy 60° Bé	4.25
Kwas solny 19°/21° Bé	9.50
„ octowy techn. 30%	85.—
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	15.—
„ rogowa 13/14% N_2	35.—
* Naftalin czysty w łuskach	48.—
Octan amylu	440.—
Octan metylu	300.—
Octan sodu	105.—
„ ołowiu	170.—
Oleina	185.—
Oleum 20%	12.75
Olej lniany	125.—
Olej kokosowy	98.—
Olej palmowy (z ziarn)	100.—
* Potaż kalcynowany 90/95%	120.—
* Potaż żrący topiony 88/92%	140.—
Saletra amonowa	100.—
Saletra potasowa	520.—
* Saletra sodowa przem.	18.—
Saletra sodowa rafin.	75.—
* Salmjak sublimowany	180.—
Siarczan amonu (frco stacja odbiorcza)	24.20
* Siarczan miedzi	50.—
* Siarczek sodu 60/62%	58.—
Smoła preparowana	14.50
Soda amonjakalna 98%	20.70
* „ kaustyczna 97,5% loco Podgórze	49.70
Sól glauberska krystaliczna	7.—
Sól Seignette'a (aptek)	420.—
Stearyna	170.—
Superfosfat 16% par. Warszawa luzem	10.75
Toluol czysty	95.—
Woda amonjakalna	43.—
Żelatyna techn.	450.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BORUTA Sp. Akc.", Łódź tel. 195-96, 195-97; Warszawa, Piusa XI. 3. m. 8, tel. 8-38-78.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WINNICY, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. I-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross, Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna bielący:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE". Warszawa, Czackiego 14, tel. 5-91-24.

Dwuchromian potasu i dwuchromian sodu, sól glauberska kalc:
Tow. Fabryk Portl. Cem. „WYSOKA" Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka Nr. 7, fabryka w Wrzosowej, p-ta Częstochowa 4. Wyłączna sprzedaż: D/H. Maurycy Luxemburg. Warszawa, Senatorska 28/30, tel. 6 00 19.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", **Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.**
„Fr. KARPIŃSKI Spółka Akcyjna", Warszawa. Wolność 9, tel. 11-06-00.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LEVER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM", Warszawa, Leszno 15, tel. 11.06-81,
Zakł. Kauczukowe „PIASTÓW" Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 533-49.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 5.84-30.

Siarczek węgla:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Słomka i włosie wiskozowe:
Sp. Akc. TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna:
„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.